

ANKARA POLİS KOLEJİ ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARINA GÖRE İNGİLİZCE KONUŞMA BECERİSİ SORUNLARI

English Speaking Skills Problems of Ankara Police College Students According to Their Perceptions

Mehmet Murat PAYAM*

Özet

Bu çalışmanın amacı, Avrupa Dil Pasaportu kriterlerine göre Ankara Polis Koleji öğrencilerinin kendi algıları bağlamında öğrencilerin İngilizce konuşma becerisi sorunlarını ortaya koymaktır. Polis Koleji öğrencilerinin kendi algılarına göre konuşma becerisi sorunlarını saptamak için gerekli veriler öğrencilerden alınmıştır. Gelişigüzel yöntemle 3. ve 4. sınıf Ankara Polis Koleji öğrencilerinden seçilen 100 öğrenciye yapılandırılmış bir anket uygulanmıştır. Anketin oluşturulmasında Avrupa Dil Pasaportu B1 ve B2 İngilizce konuşma becerisi kriterlerinden yararlanılmış ve alanında uzman kişilerin görüşleri alınmıştır. Araştırmada “Betimleme Yöntemi” kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlar, Ankara Polis Koleji öğrencilerinin genel olarak İngilizce konuşma becerilerinde iyi olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, bazı becerilerin öğretiminde daha dikkatli olunması gerektiği sonucu da ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda öğrencilerin bazı konuşma becerilerinde sorun yaşadıkları görülmüş ve bu becerilerin daha etkin öğretilmesi için hem öğrencilere hem de öğretmenlere genel ve belirli yöntem ve teknikler öneri olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Polis Koleji, Avrupa Dil Pasaportu, İngilizce Konuşma Becerisi Sorunları.

Abstract

The aim of this study is to find out English speaking skill problems of Ankara Police College (High School) Students according to their perceptions in the framework of the criteria of European

* Dr., Öğretim Görevlisi, Malatya Polis Meslek Yüksekokulu, nikbaht@yahoo.com

Language Passport (ELP). 100 students chosen randomly from the 3. and 4. class students were given a structured questionnaire. In the questionnaire, the researcher used the speaking skills criteria of B1-B2 level of ELP and took opinions of the experts. The “Descriptive Method” was used in this study. Although the results showed that the students at Police College are good at English speaking skills in general, they also showed that teachers should be more careful in teaching of some speaking skills. Furthermore, it has been understood that students have problems and difficulties in using some of the speaking skills. Finally, general and specific effective techniques and methods have been proposed both for learners and teachers for effective use and teaching of speaking skills.

Key Words: Police College, European Language Passport, English Speaking Skills Problems.

Giriş

Dil ve konuşma insanlar arası iletişimde çok önemli bir yere sahiptir. Global dünyada insanın sadece ana dili yeterli olmamakta bunun yanı sıra bir veya birden çok yabancı dili bilmek ve konuşmak da zorunlu hale gelmektedir. Yabancı dil olarak İngilizcenin önemi herkes tarafından kabul edilmektedir. İnsanların günlük hayatta kendilerini daha çok konuşarak ifade etmeleri, konuşma becerisinin daha etkili hale getirilmesini gerektirmektedir. Modern dil eğitimi ve İngilizcenin eğitim ve öğretiminde anlama ve konuşma çok önemlidir. Avrupa ülkelerinde yabancı dil öğretimi, Avrupa Konseyi Modern Diller Bölümüne belirlenen eğitim politikalarına göre yapılmaktadır. Avrupa ülkelerindeki yabancı dil öğretim uygulamaları Türkiye’de de benimsenmiştir. Dolayısıyla bu araştırmada, İngilizce konuşma becerisinin daha etkin bir öğretimi için Polis Koleji öğrencilerinin Avrupa Dil Pasaportu kriterlerine göre kendi algıları bağlamında İngilizce konuşma becerisi sorunlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır.

1. Problem Durumu

Birçok dilbilim uzmanı dili tanımlamaya çalışmışlardır. Bunlardan birisi olan Muharrem Ergin, Türk Dili adlı eserinde dili şöyle tanımlar: “*Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta; kendi kanunları içinde yaşayan ve gelişen canlı bir varlık; milleti birleştiren, koruyan ve onun ortak malı olan sosyal bir müessese; seslerden örülmüş muazzam*

bir yapı; temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar ve sözleşmeler sistemidir” (1995:7). En dar manada, bu tanımdan dilin insanlar arasında iletişimi sağlamada kullanılan önemli bir araç olduğu anlaşılır. İletişim ise genelde sözlü veya yazılı çeşitli vasıtalarla yapılmaktadır. Sözlü iletişim aracı olan konuşmada ise bireyler içinde yaşadıkları toplumun dilini kullanmaktadırlar.

Literatürde konuşma kavramının da birçok tarifine rastlamak mümkündür. “Konuşma, bir kimsenin başka bir kimseye veya bir dinleyici topluluğu karşısında söylediği sözlere denir” (Yalçın, 1989:149). Bir başka tanıma göre ise konuşma, “bir insanın başka bir insana ya da topluluğa duygu ve düşüncelerini sözle anlatmasıdır” (Yörük, 1990:1). Diğer bir tanımda ise konuşma “duygu ve düşüncelerimizi, görüp yaşadıklarımızı karşımızdakilere sözle iletme işidir” (Özdemir, 1992:11). Tariflerin ortak özelliği konuşmanın bir iletişim aracı olarak kullanıldığıdır.

İletişim aracı olarak kullanılan konuşma insan hayatının her alanında önemlidir. Konuşmanın insan hayatındaki önemini Yaman (2001:7) maddeler halinde şöylece sıralar:

1. Konuşma insan olmanın bir gereğidir.
2. Konuşma insanın biyolojik bir ihtiyacıdır.
3. Öğrenmek için konuşmaya ihtiyaç vardır.
4. Öğretebilmek için de konuşmaya ihtiyaç vardır.
5. Toplum içinde yaşayabilmek için yine konuşmaya ihtiyacımız vardır.
6. Çevremizdekilerle doğru iletişim kurabilmenin, aramızdaki bağları güçlendirmenin en kestirme yolu konuşmadır.
7. İnsan, düşünen bir varlık olduğu için, düşünce ve duygularını konuşarak ifade eder.

Bir iletişim aracı olarak dil ve konuşma insan hayatında çok önemli role sahip olup, insanın dünyayı tanımasına yardımcı olmaktadır. İnsanlar, genellikle dil sayesinde deneyimlerini aktarır ve geliştirir. Anadilin yanı sıra günümüzde yabancı dil de bir zorunluluk haline gelmiştir. Günümüzün küreselleşen dünyasında, özellikle Avrupa için, yabancı dil bilmek çok büyük bir önem kazanmıştır. Kültürler arası iletişim ancak kendi anadilinden farklı yabancı bir dilin öğrenilmesiyle gerçekleşebilmektedir. Avrupa Konseyi de, Avrupa Konseyi Ortak

Kriterlerini temel alan çok dillilik konseptini bu nedene göre temellendirmektedir. Sınırlarımız dışında yaygın olarak kullanılan yabancı dil ise İngilizcedir.

Lingua-franca (anadili farklı insanların konuştuğu ortak dil) olarak görülen İngilizce, çoğu ülkelerde ya yabancı dil olarak ya da ikinci dil olarak öğretilmektedir. Aradaki fark, yabancı dil öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılması, dilin nasıl algılanması ve bu doğrultuda dilin nasıl öğretilmesi gerektiği konusunda önemlidir. Canale ve Swain (1980) iletişimsel yeterliliği, dilbilgisel yeterlilik, sosyo-dilbilimsel yeterlilik ve gengüdümsel yeterlilik olarak tanımlar. Dolayısıyla yabancı dili, ikinci dil olarak öğrenenlerin bu üç yeterliliğe de sahip olmaları gerekir. Ama dili, yabancı dil olarak öğrenenlerin ihtiyaçları ve amaçları Tarone ve Yule'nın da (1989) belirttiği gibi daha dar olacaktır. Polis Koleji öğrencileri İngilizceyi belki sadece kendi alanları ile ilgili dergi ve kitapları okumak için öğreniyor olabilirler.

Yabancı dile olan yoğun talep, eğitimcileri İngilizcenin daha etkili bir şekilde nasıl öğretileceği sorusuyla ilgilenmeye itmiştir. Dil öğretimi, sınıfta dil becerilerinin etkin bir şekilde öğretimini içerir. Dolayısıyla İngilizceyi öğretirken öğrenenlere 4 dil becerisi, yani konuşma, okuma, dinleme ve yazma becerilerini kazandırma hedeflenmiştir, bu dört beceriye vurgu yapılmalıdır. Bununla birlikte, 2004 yılında yapılan "Polis Koleji Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin İngilizce İhtiyaçları Analizi" çalışması (Payam, 2004) sonucunda öğrenci, öğretmen ve mezunların %90'ı "İletişimsel İhtiyaçlar" kategorisinde, "İngilizceyi Türkçe konuşamayan yabancılarla iletişim kurmak" amacıyla öğrendiklerini ve ihtiyaç duyduklarını ortaya koymuşlardır. Dolayısıyla İngilizce birincil olarak iletişimsel amaçlar için öğrenilmekte ve öğretilmelidir. Dil iletişim içindir ve Polis Koleji öğrencileri dili çoğunlukla yabancılarla iletişim için kullanacaklardır. Dolayısıyla İngilizce konuşma becerisine daha çok önem verilmelidir. Bu, diğer becerilerin önemsenmeyeceği anlamına gelmemelidir.

Genel olarak yabancı dil öğretimi, dört dil becerisinin önemi ve karşılaşılan sorunlar hakkında birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar arasında ve özellikle konuşma öğretimi için, Lawtie (2002), Burkart (1998) ile Brown ve Nation (1997) tarafından yapılan çalışmalar örnek verilebilir.

Lawtie (2002) çalışmasında öğrencilerin İngilizce konuşabilmenin yabancı dili bilmek anlamına geldiğini düşündüklerini, bundan dolayı eğer İngilizceyi kullanarak konuşamazlarsa, öğrencilerin öğrenmeye ilgilerini kaybedeceklerini ve motivasyon eksikliği yaşayacaklarını belirtmektedir.

Bundan dolayı doğru zamanda doğru aktivitelerle öğrencilere konuşma becerisinin kazandırılması ve öğrencilerin motive edilmeleri gerektiğini ifade eder.

Burkart (1998) ise konuşma becerisi öğretiminin amacının etkin bir şekilde iletişim kurmak için olması gerektiğini söyler. Öğrencilere konuşmada iletişimsel etkinliği kazandırmak için öğretmenler iletişimsel çıktı, yapısal çıktı ve dil girdisini birleştiren denge aktiviteleri yaklaşımını kullanmalıdır.

Brown ve Nation (1997) konuşma sınıflarında; (1) dilin doğru kullanımı ve kelime, dil bilgisi ve telaffuz gibi konuşmanın biçimsel yönüne dikkate edilmesi; (2) öğrencilere gerçek iletişimsel amaçlarla anlamlı sözlü mesajlar üretme olanakları sunulması ve teşvik edilmesi; (3) hâlihazırda bilinenlerin akıcı olarak gerçek kullanımı için öğrencilere olanak sunulması gerektiğini öne sürerler. Konuşma programında bu üç madde arasında uygun bir denge olmak zorundadır. Temel seviyede biçim odaklı öğretime vurgu yapılmalı, dil öğrenenlerin seviyeleri geliştikçe yani yüksek seviyelerde anlam odaklı akıcılık aktivitelerine ona karşılık gelen aynı derecede vurgu yapılmalı. Bununla birlikte bütün bu kısımlar etkili bir konuşma programının her aşamasında yer almalıdır görüşünü savunurlar.

Türkiye’de İngilizce öğretimini irdelemek amacıyla yapılan araştırmalar, İngilizcenin yeterli düzeyde verilmediği, bilimsel ölçütler çerçevesinde planlanıp örgütlenerek sunulmadığını göstermektedir. Dolayısıyla bu durum öğrencilerin özellikle, sözlü ve yazılı anlatım becerilerinde yetersiz kalmalarına neden olmaktadır. Konuşma sürecinde sözcelerin (konuşmada konuşanın ürettiği iki susku arasında yer alan söz zinciri parçaları) sadece sesler aracılığıyla aktarımı söz konusu değildir, kendine özgü kural ve ilkeleri ve konuşmayı oluşturan bir takım etmenler vardır. Ses, boğumlanma (telâffuz), konuşma *dinamiği* (duygu, düşünce, istek), kelime hazinesi ve üslûp konuşmanın unsurlarıdır (Taşer, 2000). Doğru ve düzgün konuşarak etkili bir konuşmacı olabilmek için konuşmanın temel kural ve ilkeleri öğrenmek gerekir ve bu kural ve ilkeleri bıkmadan, sabırla, her ortamda uygulamak gerekir. Modern dil eğitimi öncelikle iki hususa önem verir: Anlama ve konuşma. Sonra yazılı bölümü tanıtır. Bu sistem dili, ezberlenecek şemalarla değil, günlük durumlarla öğretir. Belirli yapı şekillerinin nerede ve ne zaman kullanılacağını anlayarak öğrenirsiniz (Yaman, 2001).

Türkiye, Avrupa’da ortak eğitim uygulamalarını öngören Socrates Projesine 24 Ocak 2000 tarihinde 253/2000/EC sayılı Avrupa Konseyi

kararıyla katılmıştır. Bu nedenle, Avrupa ülkelerindeki yabancı dil öğretim uygulamaları Türkiye’de de benimsenmiştir. Avrupa ülkelerinde yabancı dil öğretimi, Avrupa Konseyi Modern Diller Bölümüne belirlenen eğitim politikalarına göre yapılmaktadır. Avrupa’da ortak bir yabancı dil öğretim programı ve yabancı dil öğretiminde ortak bir standart, ortak ölçütler ve buna dayalı bir araç geliştirmeyi amaçlayan Avrupa Konseyi Modern Diller Bölümü, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı’nı (The Common European Framework of Reference for Languages) oluşturmuştur. Bugün tüm Avrupa ülkelerinde yabancı dil öğretimi bu çerçeve programa dayalı olarak gerçekleştirilmektedir (adp.meb.gov.tr, 2012). Türkiye de bu çerçeve programı benimsediği için bu araştırmada Avrupa Dil Pasaportu konuşma becerisi kriterleri temel alınmıştır.

Ankara Polis Koleji İngilizce ağırlıklı bir okul olmasına rağmen öğrencilerin ve öğretmenlerin verilen İngilizce öğretimi sonunda İngilizce konuşma becerisi açısından tam verimi alamadıkları yönündeki şikâyetleri araştırmacı tarafından gözlemlenmiştir. Öğrencilerin normal koşullarda, aldıkları İngilizce eğitimi sonunda Avrupa Dil Pasaportu kriterlerine göre B1 ve B2 seviyesinde olmaları gerektiği varsayılmaktadır. Konusu İngilizce konuşma sorunları olan bu araştırmayla, Avrupa Dil Pasaportu (Council of Europe, 2010) kriterlerine göre Ankara Polis Koleji öğrencilerinin kendi algıları bağlamında İngilizce konuşma becerisi sorunları tespit edilmeye çalışılmıştır.

2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmayla, daha etkin bir öğretim için Polis Koleji öğrencilerinin Avrupa Dil Pasaportu kriterlerine göre kendi algıları bağlamında İngilizce konuşma becerisi sorunlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Sorunların genel olarak nelerden ibaret olduğu ve bu sorunları çözmek için atılacak adımların neler olduğu çözüm önerisi olarak sunulacaktır. Böylece, olası sorunlar hemen bulunup bunların bir daha tekrarlanmaması için adımlar atılacaktır. Ayrıca, bu araştırmayla sorunların bertaraf edilmesi için kullanılabilecek etkin öğretim yöntem ve tekniklerin sunulması da amaçlanmıştır.

2.1. Araştırma Sorusu

Ankara Polis Koleji Öğrencileri'nin kendi algıları bağlamında Avrupa dil pasaportu kriterlerine göre İngilizce dil becerilerinden konuşma becerisi sorunları nelerdir?

2.2. Sayıtlar

Bu çalışmada, Ankara Polis Koleji öğrencilerinin, anketteki sorulara doğru ve samimi cevaplar verdikleri düşünülmektedir. Uygulanan anketin kapsam geçerliliği için, danışılan uzman görüşlerinin yeterli olduğu düşünülmektedir.

2.3. Sınırlılıklar

Bu araştırma; Ankara Polis Koleji 3. ve 4. sınıf öğrencileriyle, Avrupa Dil Pasaportu B1 ve B2 kriterleri ile ve İngilizce konuşma becerisi ile sınırlandırılmıştır. Araştırma sonucunda saptanan sorunlar sadece seçilen öğrenci grubu ile ilgili olup, sorunlar, öğrenci grubuna göre değişiklik göstereceğinden genelleme yapılamayacağı varsayılmaktadır.

2.4. Tanımlar

Avrupa Dil Pasaportu: Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı (ADÖÇ), yabancı dil öğretimi ve öğrenme düzeyleri için bir göstergeler tablosunu ve geçerliliği onaylanmış dil yeterliliği ölçütlerini içerir. ADÖÇ'ün temel amacı, yabancı dil öğretimini üç temel felsefeye dayandırmaktadır. Bunlar; Öğrenen Özerkliği, Kendini Değerlendirme ve Kültürel Çeşitlilik olarak sıralanabilir. Bu üç temel felsefeye dayalı olarak ayrıca, üç ana bölümden oluşan Avrupa Dil Portfolyosu (European Language Portfolio) geliştirilmiş, ADÖÇ'ün felsefesinin tüm ülkelerde aynı biçimde hayata geçirilmesi ve uygulamalara ortak bir standart getirilmesi somut biçimde sağlanmaya çalışılmıştır. Avrupa Dil Portfolyosu'nun bölümlerinden bir ise Avrupa Dil Pasaportu'dur. Avrupa Konseyinin hazırladığı Dil Gelişim dosyasının bir bölümü olan Dil Pasaportu, Ortak Avrupa Çerçevesi kriterlerine temel alınarak kişilerin bildiği, konuştuğu yabancı dil ve düzeyleri ile ilgili kendi değerlendirmelerini esas alan kişisel bilgileri içerir (Council of Europe, 2010).

B1 ve B2: B1 eşik ve B2 üstünlüğü temsil eder. İngilizce kullanımının Orta düzeyini gösterir.

B1: Okul, iş, boş zamanlar v.b. gibi alışılmış konularda, standart dil net bir şekilde kullanıldığında konunun ana noktalarını anlayabilir. Seyahatlerde, İngilizcenin konuşulduğu yerlerde karşılaşılabileceği çoğu durumların üstesinden gelebilir. Alışıldık konularda ve kişisel ilgi alanlarında basit düzeyde ve konuları ilişkilendirerek kendini ifade edebilir. Yaşadığı olay ve deneyimleri, hayallerini, umutlarını ve hedeflerini anlatabilir, görüşlerini kısa olarak gerekçelendirebilir ve açıklama yapabilir.

B2: Somut ve soyut konulardaki zor metinlerin içeriğini ve kendi branşındaki tartışmaları anlayabilir. Sıradan bir sohbette anadilinde konuşan birisi ile her ikisinin de fazla zorluk çekmeyeceği şekilde spontane ve akıcı konuşup anlaşabilir. Geniş bir konu yelpazesinde net ve detaylı bir şekilde kendini ifade edebilir. Güncel bir konuda kişisel fikrini dile getirebilir, farklı seçeneklerin avantaj ve dezavantajlarını sıralayabilir (Council of Europe, 2010).

3. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmanın amacı önce de belirtildiği gibi Avrupa Dil Pasaportu kriterlerine göre Ankara Polis Koleji öğrencilerinin İngilizce konuşma becerisi sorunlarını tespit etmektir. Konuşma becerisi sorunlarının önce var olduğu gibi hâlihazırda da var olduğu varsayılmaktadır. Dolayısıyla, bu çalışmada “Betimleme Yöntemi” kullanılmıştır. Betimsel nitelikteki çalışmalar, olayların, varlıkların, kurumların, grupların, objelerin, çeşitli alanların “ne” olduğunu ortaya koymaya çalışır ve var olan durumların daha önceki koşullarla ilişkileri dikkate alınarak, olaylar arasındaki ilişkileri açıklar (Balcı, 2001:220; Karasar, 2006:77).

3.1. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni, Ankara Polis Kolejindeki üç ve dördüncü sınıf öğrencilerdir. Bu sınıfların evreni oluşturmasının nedeni üçüncü sınıfların B1 düzeyinde dördüncü sınıfların ise B2 düzeyinde oldukları varsayılmaktadır. 3. sınıfta bazı öğrencilerin B2 düzeyinde, bazı öğrencilerin ise B1 seviyesinin altında olabileceği, aynı şekilde 4. sınıfın sonunda ise öğrencilerin genel olarak B1 ve B2 seviyelerinde

olup olmadıkları saptanmaya çalışıldığından 3. ve 4. sınıflar seçilmiştir. Gelişigüzel yöntemle üçüncü ve dördüncü sınıflardan, evrenin %25'i kadar öğrenci seçilmiş, yani üçüncü ve dördüncü sınıflardan toplam 100 öğrenci bu araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

3.2. Veri Toplama Yöntemi

Bu çalışmada kolayca çok kişiye ulaşılabildiği için anket yöntemi kullanılmıştır. Anket tekniği, betimleme ya da survey yöntemleri içinde en çok kullanılanıdır. Bunun nedeni, kolay, ucuz ve bilgileri doğrudan doğruya toplamaya uygun oluşudur (Kaptan, 1981:150). Anketin hazırlanmasında Avrupa Konseyinin hazırladığı Avrupa Dil Pasaportu kriterleri temel alınmıştır. Diğer bir anlatımla, anketteki maddeler B1 ve B2 kriterleridir. Avrupa Dil Pasaportu kriterleri İngilizce'den Türkçe'ye çevrilmiş, bunun yanı sıra Eğitimde Program Geliştirme ve Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme uzmanlarının da görüşleri alınıp bu doğrultuda bir deneme formu hazırlanmıştır. Bir ölçme aracının içeriğinin ve beklenen davranışların ne derece ölçüldüğünün belirlenmesine kapsam geçerliliği adı verilir (Balcı, 2001). Hazırlanan deneme formunun geçerliliği için, iki Eğitimde Program Geliştirme uzmanı ve iki Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme uzmanının görüşlerine başvurulduktan sonra, alınan görüşler doğrultusunda anket düzeltilmiş, çok uzun anlaşılamayacak maddeler parçalara bölünüp anlaşılabilir hale getirilmiştir.

Öğrenciler için hazırlanan ankette 25 madde olup, bazı maddelerin alt kategorileri ile birlikte toplam 34 madde bulunmaktadır. Bu maddelerdeki ifadeler 5'den 1'e Likert tipi derecelendirme ile yapılmış ve öğrencilerden görüşlerini bu 5 alternatiften birini seçerek belirtmeleri istenmiştir. Başka bir deyişle her bir madde sıklık önemine göre derecelendirilmek zorundadır, ki burada 5 "her zaman", 4 "genellikle", 3 "bazen", 2 "nadiren" ve 1 "hiçbir zaman"ı temsil etmektedir.

Deneme uygulaması, kabul edilen herhangi bir araştırma için rastgele seçilmiş bir toplum veya örneği temsil eden az sayıda bir birim üzerinde araştırmaya uygun olarak bir deneme uygulamasının gerçekleştirilmesi şeklinde tanımlanabilir (Özdamar, 2003:223). Deneme uygulaması, anket uygulanmadan önce içerik, biçim ve tasarım gibi konular üzerinde bir bilgi sahibi olmak, anketin doldurulma süresini görmek, ifadeler arasında örtüşme olup olmadığını saptamak için çalışma evreninin dışında tutulan

ancak çalışma evreniyle aynı özelliklere sahip en az 10 kişiye uygulanması gerekmektedir (Altunışık, Coşkun ve Yıldırım, 2002:82). Bu amaçla deneme formu, üçüncü ve dördüncü sınıflardan gelişigüzel yöntemle seçilen 20 öğrenciye uygulanmıştır.

Deneme formunun Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı $\alpha = ,9389$ ve Standard Alpha = $,9385$ olarak hesaplanmıştır. Bir ölçeğin alfa katsayısına bağlı olarak güvenilirliği şöyle yorumlanmaktadır: $0.00 \leq \alpha < 0.40$ ise ölçek güvenilir değil, $0.40 \leq \alpha < 0.60$ ise ölçeğin güvenilirliği düşük, $0.60 \leq \alpha < 0.80$ ise ölçek oldukça güvenilir, $0.80 \leq \alpha < 1.00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir (Kalaycı, 2005:405). Anketin güvenilirliğine ilişkin elde edilen 0.93 değeri, veri toplama aracının yüksek derecede güvenilir olduğunu ve araştırmada kullanılabileceğini göstermektedir. Bunun sonucunda ankette herhangi farklı bir düzenlemeye gidilmemiş ve anket nihai olarak bu şekilde kullanılmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Polis Koleji öğrencilerinin kendi algılarına göre İngilizce konuşma becerisi sorunlarını saptamak için yapılan bu araştırma betimleyici bir çalışma olduğu için anket ile toplanan veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Anket ile toplanan verilerin dağılımı, yüzde hesaplamaları ile çözümlenmiş, ortalamaları verilmiş ve tabloleştirilmiştir.

4. Bulgular ve Yorum

Aşağıdaki tablolarda genel olarak bir değerlendirmeye yer verilmiştir. Tabloda, 5 “Her zaman”, 4 “Genellikle”, 3 “Bazen”, 2 “Nadiren” ve 1 “Hiçbir zaman”, Ort. ise “Ortalama” anlamına gelmektedir. Madde sıralamaları ortalaması en büyükten küçüğe doğru sıralanmıştır. Örneklem sayısı 100 olduğundan sadece yüzdeler verilmiş olup sıklık verilmemiştir. Başka bir deyişle yüzdeler aynı zaman da sıklığı da ifade etmektedir.

Tablo 1’de görüldüğü üzere ortalama değeri 3.5 ile 3.96 olan maddeler ve yüzdeleri verilmiştir. Tablo 1’e göre Polis Koleji öğrencilerinin büyük bir çoğunluğu bu becerileri kullanabildiklerini ifade etmişlerdir. Yüzde ve ortalamalar da göz önünde bulundurularak Polis Koleji öğrencilerinin bu becerilerde iyi oldukları sonucu çıkmaktadır. Bu becerilerin genel ortalamalarına bakıldığında bile öğrenciler bu becerileri “genellikle”

kullanabildiklerini ve herhangi bir sorun yaşamadıklarını ifade etmişlerdir. Her beceride ya hiç ya da 1 veya 2 öğrenci hiçbir zaman bu becerileri kullanamadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 1: Öğrencilerin İyi Oldukları Konuşma Becerileri

Anket Maddeleri	5	4	3	2	1	Ort.
11- Bir görüşe katıldığımı ya da katılmadığımı kibarca ifade edebilirim	% 33	% 36	% 25	% 6	% 0	3,96
5- Yolculuk planlarında ya da yolculuk sırasında çıkması olası çoğu durumda derdimi anlatabilirim	% 28	% 40	% 23	% 9	% 0	3,87
6- Ayrıntılı yön tarifleri isteyebilirim	% 22	% 42	% 24	% 11	% 1	3,73
7- Ayrıntılı yön tariflerini takip edebilirim	% 24	% 36	% 28	% 11	% 1	3,71
30- Film ya da tiyatro oyunlarının konularını ve olay dizgisini anlayabilirim	% 17	% 42	% 34	% 7	% 0	3,69
8- Şaşırma, mutluluk, üzüntü, ilgi ve ilgisizlik gibi duyguları ifade edip tepki verebilirim	% 15	% 42	% 34	% 7	% 2	3,61
16- Bir kitap ya da filmin konusu hakkında düşüncelerimi söyleyebilirim	% 16	% 40	% 29	% 13	% 2	3,55
1- Tanıdık ya da ilgi alanımdaki konulardan bahseden bir konuşmayı başlatabilirim	% 19	% 30	% 36	% 13	% 2	3,51
10- Arkadaşla dostça bir tartışmada görüş açımı belirtebilirim	% 19	% 33	% 29	% 17	% 2	3,50

Tablo 2’de ise ortalama değeri 3 ve 3.46 olan maddeler ve yüzdeleri verilmiştir. Her ne kadar Tablo 2’deki sonuçlara göre Polis Koleji öğrencilerinin bu becerilerde de iyi oldukları sonucu çıkarılsa da bu becerilerin öğretimine daha dikkat edilmesi gerektiği söylenebilir. Çünkü hemen her maddede öğrencilerin % 15 ile % 20’si bu becerileri nadiren uygulayabilmektedir. Bu becerileri “Bazen” kullanabildiklerini ifade eden öğrencilerin çok olması da göz önüne alınırsa bu becerilerin öğretiminde biraz daha titiz davranılması sonucu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2: Dikkat Edilmesi Gereken Konuşma Becerileri

Anket Maddeleri	5	4	3	2	1	Ort.
17- Metne sadık kalarak kısa bir yazıyı sözlü olarak basit bir dille anlatabilirim	% 15	% 38	% 29	% 13	% 4	3,46
28- Fikirler ve tartışmalar içeren belgeselleri, röportajları, haberleri anlayabilirim	% 12	% 36	% 35	% 16	% 1	3,42
9- Arkadaşla dostça bir tartışmada görüş açımı belirtebilirim	% 17	% 30	% 32	% 20	% 1	3,42
2- Tanıdık ya da ilgi alanımdaki konulardan bahseden bir konuşmayı sürdürebilirim	% 11	% 34	% 40	% 13	% 1	3,4
15- Bir kitap yada filmin konusu hakkında bilgi verebilirim	% 12	% 38	% 30	% 17	% 2	3,4
18- Sıra geldiğinde bir konuşmayı başlatabilirim	% 14	% 35	% 26	% 23	% 2	3,36
3- Tanıdık ya da ilgi alanımdaki konulardan bahseden bir konuşmayı bitirebilirim	% 18	% 27	% 32	% 19	% 4	3,36
34- Sebepler, sonuçlar ve varsayımsal durumlar hakkında tahminde bulunabilirim	% 15	% 30	% 32	% 20	% 3	3,34
33- Bir konunun çeşitli seçeneklerinin avantaj ve dezavantajlarına ilişkin kendi görüşlerimi açıklayabilirim	% 15	% 27	% 34	% 20	% 4	3,29
22- Olaylar ya da deneyimleri ilgili kişisel duygu ve düşüncelerimi aktarabilirim	% 11	% 26	% 45	% 15	% 2	3,28
32- Bir konuyu mantık dizgesi içinde akıl yürütmelerle ifade edebilirim	% 7	% 36	% 29	% 26	% 1	3,21
12- Bir öyküyü anlatabilirim	% 8	% 32	% 33	% 22	% 5	3,16
31-Film ya da tiyatro oyunlarının konularını ve olay dizgisini anlatabilirim	% 12	% 21	% 42	% 20	% 5	3,15
27- İlgi alanımdaki pek çok konuda açık ve ayrıntılı açıklamalar yapabiliyim.	% 9	% 24	% 38	% 24	% 4	3,09
4- Bazen tam istediğimi söylemesi yada söyleneni takip etmesi zor olsa da bir konuşma yada tartışmayı sürdürebilirim	% 3	% 28	% 46	% 20	% 2	3,09
13- Deneyimlerimi, duygu ve tepkilerimi de katarak ifade edebilirim	% 9	% 20	% 43	% 24	% 4	3,06
21- İlgi alanımdaki konularda ayrıntılı verileri karşılıklı tartışabilirim	% 9	% 28	% 30	% 23	% 8	3,05
29- Fikirler ve tartışmalar içeren belgeselleri, röportajları, haberleri sözlü olarak özetle dile getirebilirim.	% 4	% 27	% 40	% 22	% 6	3

Tablo 3'te ise ortalama değeri 2.81 ve 2.97 olan maddeler ve yüzdeleri verilmiştir. Buradaki maddeler aynı zamanda en düşük ortalama değerine sahip maddelerdir. Ortalama ve yüzde değerleri göz önüne alınırsa Polis Koleji öğrencilerinin aşağıdaki konuşma becerilerinde güçlük çektikleri anlaşılmaktadır. Bu becerilerin ortalama değeri tüm öğrenciler bağlamında düşünüldüğünde "Nadiren'e denk gelmektedir. Bu bulgu bu becerilerin öğrenciler tarafından nadiren kullanılabilirdiğini ve bu becerilerin kullanımında Ankara Polis Koleji öğrencilerinin sorun yaşadıklarını ortaya koymaktadır.

Tablo 3: Öğrencilerin Sorun Yaşadıkları Konuşma Becerileri

Anket Maddeleri	5	4	3	2	1	Ort.
19- Sıram geldiğinde bir konuşmayı geliştirebilirim	% 8	% 21	% 36	% 29	% 5	2,97
26- Hazırlanmış bir röportajı ilginç yanıtları değerlendirerek, kontrol ederek, irdeleyerek uygulayabilirim	% 3	% 31	% 31	% 26	% 8	2,93
20- Sıram geldiğinde bir konuşmayı bağlayabilirim	% 6	% 25	% 30	% 30	% 8	2,9
24- Bir tartışmaya fikirlerimi uygun açıklamalarla, görüşlerle ve yorumlarla desteleyerek katılabilirim	% 4	% 19	% 42	% 29	% 5	2,87
25- Bildiğim konulardaki tartışmalarda anlaşılabilirliği kontrol ederek ve diğer konuşmacıları da konuya çekerek tartışma zemini hazırlayabilirim	% 9	% 18	% 31	% 32	% 9	2,84
23- Çoğu genel konuları içeren kapsamlı bir konuşmada etkin bir şekilde yer alabilirim	% 4	% 19	% 40	% 29	% 8	2,82
14- Rüyaları, hırsları ve umutları ifade edebilirim	% 5	% 19	% 37	% 30	% 9	2,81

Sonuç

Araştırma sonucunda, Avrupa Dil Pasaportu kriterleri doğrultusunda öğrencilerin tanıdık ya da ilgi alanındaki konulardan bahseden bir konuşmayı başlatabilecekleri anlaşılmaktadır. Aynı zamanda öğrencilerin çoğunun, tanıdık ya da ilgi alanındaki konulardan bahseden bir konuşmayı sürdürebilecekleri ve bu konuşmayı başarılı bir şekilde

bitirebilecekleri görülmüştür. Öğrencilerin büyük bir kısmının ilgi alanı dışında istediğini söylemesi ya da söyleneni takip etmesi zor olsa da bir konuşma ya da tartışmayı sürdürmekte pekiyi olmadıkları, fakat zor da olsa öğrencilerin bu beceriyi zaman zaman kullanabildikleri sonucu çıkmaktadır.

Öğrencilerin büyük bir kısmı yolculuğa başlamadan önce veya yolculuk esnasında çıkması muhtemel problemlerle ilgili derterini anlatabildikleri görülmüştür. Aynı şekilde sonuçlara göre öğrencilerin büyük bir kısmı ayrıntılı yön tarifi isteyebilmektedir. Öğrenciler, yön tarifi isteyebilmekle kalmayıp aynı zamanda yön tariflerini de takip edebilmektedir.

Öğrenciler şaşırma, mutluluk, üzüntü, ilgi ve ilgisizlik gibi duygularını başarılı bir şekilde ifade edip tepki verebilirler. Bazı öğrencilerin bunu yapamaması bu öğrencilerin çekingen yapısından kaynaklanabilmektedir. Öğrencilerin çoğunluğunun bir tartışmada görüş açısını belirtebileceği sonucuna rağmen, bazı öğrencilerin nadiren bu beceriyi yapabildikleri sonucu ortaya çıkmıştır ve bu durum bu becerinin bir sorun olarak anlaşılmasına sebebiyet verebilmektedir. Fakat bir sonraki madde ile bağlantılı olarak öğrencilerin çoğunluğunun, bir tartışmada görüş açılarını belirtebileceği gibi aynı zamanda bir tartışmada başkalarının da görüş açılarını rahatça sorabilecekleri anlaşılmaktadır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, bir görüşe katıldığını ya da katılmadığını kibarca ifade edebileceği de anlaşılmaktadır.

Yukarıda bahsedilen becerilerine rağmen, öğrencilerin neredeyse üçte biri öykü anlatmakta güçlük çekmektedir. Aynı zamanda, öğrencilerin yaklaşık üçte biri deneyimlerini, duygu ve tepkilerini de katarak ifade etmede güçlük çekmektedir. Yine araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin çoğunun rüyalarını, hırslarını ve umutlarını ifade etmede güçlük çektikleri sonucu çıkmaktadır. Buradan hareketle, öğrencilerin soyut şeyleri sözle dile getirmekte güçlük çektikleri sonucu çıkarılabilir.

Öğrenciler herhangi bir kitap ya da filmin konusu hakkında bilgi verebilmelerine rağmen bazı öğrencilerin bu konuda zorluk çekmektedir. Öğrencilerin çoğunluğunun bir kitap ya da filmin konusu hakkında düşüncelerini söylemede bilgi vermekten daha iyi oldukları görülmüştür, ama yinede bazı öğrenciler bir kitap ya da filmin konusu hakkında düşüncelerini söylemede zorluk çekmektedir. Öğrencilerin çoğunluğu metne sadık kalarak kısa bir yazıyı sözlü olarak basit bir dille anlatabilir ama bununla birlikte %17'lik bir öğrenci grubu bunda zorluk çekmektedir.

Öğrenciler genelde, sırası geldiğinde bir konuşmayı başlatabilmekte, başlatılan bir konuşmayı geliştirebilmekte ve sırası geldiğinde bir konuşmayı bağlayabilmektedir. Ama özellikle konuşmayı başlatmanın dışında, başlatılan bir konuşmayı geliştirme ve bağlamada öğrencilerin neredeyse yarısı sorun yaşamaktadır. Öğrencilerin üçte birinin genellikle ilgi alanındaki konularda ayrıntılı verileri karşılıklı tartışabileceği, üçte birinin bunu bazen yapabileceği ama diğer üçte biri için ise ilgi alanındaki konularda ayrıntılı verileri karşılıklı tartışmakta sorun yaşayabileceği sonucu çıkmaktadır.

Öğrenciler, olaylar ya da deneyimleri ilgili kişisel duygu ve düşüncelerini aktarabilmesine rağmen zaman zaman bunda güçlük çekmektedirler. Aynı zamanda öğrencilerin çoğunun çoğu genel konuları içeren kapsamlı bir konuşmada etkin bir şekilde yer alabilmede de güçlük çektikleri görülmüştür. Öğrenciler aynı şekilde, bir tartışmaya, fikirlerini uygun açıklamalarla, görüşlerle ve yorumlarla desteleyerek katılmada da bazen sorun yaşamaktadırlar. Normal olarak öğrenciler, bildiği konularda konuşabilmelerine rağmen, bildiği konulardaki tartışmalarda anlaşılabilirliği kontrol ederek ve diğer konuşmacıları da konuya çekerek tartışma zemini hazırlayabilmede sorun yaşamaktadırlar. Buradan hareketle, öğrencilerin anlaşılabilirliği kontrol etme ve tartışma sürecine başkalarını da katma stratejilerini bilmediği sonucuna varılabilir.

Öğrenciler, önceden hazırlanmış bir röportajı ilginç yanıtları değerlendirerek, kontrol ederek, irdeleyerek uygulayabilmektedir ama bu beceriye biraz daha dikkatli yaklaşılması gerektiği anlaşılmıştır. Öğrencilerin büyük bir kısmının ayrıntılı açıklama yapmada pekiyi olmadıkları ama bu beceriyi zaman zaman kullanabildikleri görülmüştür.

Fikirler ve tartışmalar içeren belgeselleri, röportajları, haberleri öğrenciler çok kolay bir şekilde anlayabilmektedirler. Bununla birlikte öğrenciler fikirler ve tartışmalar içeren belgeselleri, röportajları, haberleri sözlü olarak anlatmada bazen sorun yaşamaktadırlar. Böylece öğrencilerin belgesel, haber ve röportajları anlamada daha iyi oldukları ama bunu sözlü olarak anlatmakta biraz güçlük çektikleri sonucu çıkmaktadır. Aynı şekilde öğrencilerin çoğunluğunun film ya da tiyatro oyunlarının konularını ve olay dizgisini çok rahat bir şekilde anlayabilmelerine rağmen, film ya da tiyatro oyunlarının konularını ve olay dizgisini sözlü olarak anlatmakta biraz güçlük çekmektedirler. Öğrencilerin anlama becerilerinin anlatma becerisinden daha iyi olduğu görülmüştür.

Sonuçlara göre, öğrencilerden üçte biri gibi büyük bir kısmın bir konuyu mantık dizgisi içinde akıl yürütmelerle ifade etmede güçlük

çektikleri anlaşılmaktadır. Fakat öğrencilerin çoğu, bir konunun çeşitli seçeneklerinin avantaj ve dezavantajlarına ilişkin kendi görüşlerini açıklayabilmektedirler. Fakat zaman zaman bu becerinin kullanımında da bazı güçlüklerin olabilmektedir. Son olarak, öğrencilerin çoğunun sebepler, sonuçlar ve varsayımsal durumlar hakkında tahminde bulunabileceği görülmüş ama buna rağmen 3 öğrencinin bunu hiçbir zaman yapamayacağını ifade etmesi ve 20 öğrencinin ise nadiren yapabileceği gerçeği bu becerinin kullanımında da bazı güçlüklerin olduğu ve dikkat edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yukarı değinilen sorunlar, konuşma eğitimi esnasında ve sonrasında karşılaşılabilecek sorunlardır. Bu sorunlar yeni olmadığı gibi aşağıda önereceğimiz çözüm yolları da yeni değildir. Konuşma eğitimi yapan bütün öğretmenler ve İngilizce konuşmayı öğrenen bütün öğrenciler zaman zaman benzer problemlerle karşılaşmaktadırlar. Bu dünyanın her yerinde böyledir. Fakat benzer problemlerle karşılaşmış onun üstesinden gelerek İngilizceyi doğru bir şekilde öğreten ve öğrenenler deneme yanılma yolu ile olsa dahi zorlukların üstesinden gelmeye çalışmanın buna gerçekten değdiğini söylerler. Dolayısıyla aşağıda sunulan çözüm önerilerinin bir an önce hayata geçirilmesini umuyoruz.

Öneriler

Araştırmanın sonuçlarına göre, okulun Türkiye’de güzide bir okul olması da düşünülerek, uygulanabilir görülen şu öneriler yapılmıştır:

1. Öncelikle İngilizce konuşma eğitiminin de asıl amacı kişinin duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ifade edebilmesi olmalıdır.
2. Yabancı dil öğretiminde genel amaçlardan biri, belki de en önemlisi öğrencilerin öğrendikleri dili anlaşılır biçimde konuşabilmesidir. Konuşma, bilişsel becerilerin yanı sıra psiko-motor becerilere bağlı olarak gelişmektedir. Konuşma eğitimi yabancı dil öğretiminin her aşamasında yapılmalıdır. Konuşma öğretiminde özellikle soru-cevap tekniğinin kullanılmasına, ikili ya da grup çalışmalarına sık sık yer verilmelidir.
3. İngilizce konuşma da eğitim yoluyla geliştirilebilir ve konuşma eğitimi sadece bir öğretim şeklinde değil, yeri geldikçe oyun ve uygulama şeklinde verilmelidir.
4. Sosyal varlık olan insanın toplumda karşılaşılabileceği çok yaygın konuşma tür ve şekilleri öğrencilere kazandırılmalıdır.

5. Öğrenciler için yabancılarla doğal ortamlarda iletişim koşullarını karşılayacak fırsatlar oluşturulmalıdır.

6. Her sosyal konunun, her iletişim ortamının, her mesleğin, her konunun kendine özgü ifade kalıpları, deyim ve deyişleri vardır. Yani, öğrencileri konuşacakları konuya hâkim kılmak, onun kendine özgü ifade kalıplarını, deyim ve deyiş tarzlarını özümletmek gerekmektedir.

7. Öğrencilere sırası geldiğinde bir konuşmayı geliştirme ve bağlama stratejileri öğretilmelidir. Bunu yapması için öğrenciye özgüven kazandırılmalıdır.

8. Konuşma becerisini kazanan kişilerin yalnızca dilin kurallarını ve kelimelerin doğru telâffuzunu öğrenmeleri yeterli olmamakta; sözel olmayan jest, mimik gibi bazı davranışları da bilmeleri gerekmektedir.

9. Konuşma beceri ve alışkanlığını geliştirmede öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Bu görev “öğretmen konuşmaktan çok, konuşmasını bilmelidir (Demirel, 1995:59)” sözleriyle ifade edilebilir.

10. Öğrencilere, derslerin yanı sıra önceden hazırlık yapmadıkları güncel bir olay, sanatsal ya da kültürel bir etkinlik üzerinde kişisel görüş, gözlem, kanı değerlendirmelerine yönelik konuşmalar yaptırılmalıdır.

11. Öğrencinin söyledikleri içinde yanlış ya da paylaşılmayan bir düşünce ya da görüşü saygı ile dinlemek, karşı görüş ya da görüş ayrılıklarını aynı saygı sınırları içinde belirtmek, öğrencileri de bu tür tutum ve davranışa alıştırmalıdır.

12. Sınıf içinde yaptırılacak konuşma ve tartışmaların konularını öğrencilerin bilgi, birikim ve düzeylerine göre seçmelidir.

13. Öğrencilerin hem dikkatle dinlemesini, hem konuşma ve tartışmalara katılmasını hem de konu üzerinde düşünce geliştirmesini sağlamak amacıyla onlara birtakım sorular sormalıdır.

14. Yetişimleri, çevreleri, bilgi ve birikimleri, alışkanlıkları birbirinden farklı olan öğrencilerin, konuşma biçim ve alışkanlıkları da birbirinden farklıdır. Bağırarak konuşma, abartma, heyecanlanma, kimi ses ve heceleri yutma, gereksiz sözcükler kullanma, ya çok ayrıntılı, ya çok kısa ayrıntısız konuşma vb. gibi, yanlışları konuşmaların sonunda düzeltilmelidir.

15. Dinleme öğretiminde de sözü edildiği gibi, öğrencileri ilgi ve sabırla dinlemek, konuşmaya katılabilmelerini sağlayıcı bir tutum içinde olmalıdır.

16. Değişik konuşma biçimlerini (günlük konuşma, tanıtma, tanışma,

telefon konuşmaları açıklama konuşmaları, tartışma, söyleşme, dertleşme gibi) ve türlerini (münazara, açikoturum, panel, forum gibi) öğrencilere tanıtmak, bunlarla ilgili uygulamalar yaptırmalıdır.

17. Sınıf içinden başlayarak değişik toplantılarda öğrencilere konuşma ve tartışma olanağı sağlayarak onları topluluk önünde konuşturmalıdır.

18. Bu çalışma sadece Ankara Polis Koleji ile kalmayıp diğer okullarda da yapılabilir ve genel olarak konuşma sorunları saptanabilir. Bu araştırma sadece konuşma becerisi ile sınırlandırılmıştı. Polis Kolejinde veya diğer okullarda diğer becerilerdeki sorunlar da Avrupa Dil Pasaportu kriterlerine göre saptanabilir ve çözüm yolları önerilebilir.

Kaynakça

- adp.meb.gov.tr, (2012), <http://adp.meb.gov.tr/nedir.php>, (E.T. 11.06.2010).
- Altunışık, Remzi, Coşkun, Recai ve Yıldırım, Engin, (2002), *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*, Sakarya: Sakarya Kitapevi.
- Balcı, Ali, (2001), *Sosyal Bilimlerde Araştırma, Yöntem, Teknik Ve İlkeler* (3. Baskı), Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Brown, R. Sanborn ve Nation, Paul, (1997), "Teaching Speaking: Suggestions for the Classroom", *The Language Teacher*, http://jalt-publications.org/old_tlt/files/97/jan/speaking.html (E.T. 14.05.2010).
- Burkart, G. Stovall, (1998), "Spoken language: What it is and how to teach it", in *Modules for the professional preparation of teaching assistants in foreign languages*, (Ed.), Washington, DC: Center for Applied Linguistics, 1998, <https://segue.atlas.uiuc.edu/uploads/nppm/CanaleSwain.80.pdf> (E.T. 12.05.2010).
- Canale, Michael ve Swain, Merrill, (1980), "Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing", *Applied Linguistics*, 1-1, ss.1-47.
- Council of Europe, (2010), <http://www.coe.int/portfolio>, (E.T. 10.01.2010).
- Demirel, Özcan, (1995), *Türkçe Programı ve Öğretimi*, Ankara: Usem Yayınları-12.
- Ergin, Muharrem, (1995), *Üniversiteler İçin Türk Dili*. İstanbul: Bayrak Yayınları.

- Kalaycı, Şeref, (Ed.), (2005), *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri* (1. Baskı). Ankara: Asil Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
- Kaptan, Saim, (1981), *Bilimsel Araştırma Teknikleri Ve İstatistik Yöntemleri*, Ankara: Tekişik Matbaası.
- Karasar, Niyazi, (2006), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Lawtie, Fiona, (2002), “Teaching speaking skills 2 - overcoming classroom problems”, *British Council*, http://www.teachingenglish.org.uk/think/speak/speak_skills2.shtml (E.T. 09.05.2010).
- Özdamar, Kazım, (2003), *Modern Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Eskişehir: Kaan Kitapevi.
- Özdemir, Emin, (1992), *Güzel ve Etkili Konuşma Sanatı*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Payam, M. Murat, (2004), “Ankara Polis Koleji Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin İngilizce İhtiyaçları Analizi” (Yayımlanmamış Master tezi), Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Tarone, Elaine ve Yule, George, (1989), *Focus on the Language Learner*, Oxford: OUP.
- Taşer, Suat, (2000), *Örneklerle Konuşma Eğitimi*, İstanbul: Papirüs Yayınevi.
- Yalçın, Cevdet, (1989), *Güzel Konuşma Yazma Kılavuzu*, Ankara: İmge Kitabevi.
- Yaman, Ertuğrul, (2001), *Doğru, Güzel ve Etkili Konuşma Sanatı, Sözlü Anlatım*, Ankara: Gazi Kitapevi.
- Yörük, Yaşar, (1990), *Güzel Konuşma Yazma Kılavuzu*, Ankara: Eğitim Yayınları.

